

19/2/18/106

การสร้างทั่วเขตสุ่มโดยใช้กรรมวิธีทางคอมพิวเตอร์

นายสุเมธ วัชระชัยสุราษฎร์

006033

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต^๑
แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

Generation of Random Number By Using Computer Techniques

Mr. Sumet Vacharachaisurapol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Science
Computer Science Laboratory
Graduate School
Chulalongkorn University

1973

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรินิญญามหาบัณฑิต

บังคับ จุฬาฯ.

คณบดี บังคับวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ผู้ติดต่อ ..... ประธานกรรมการ

..... อธิการบดี ..... กรรมการ

..... รองอธิการบดี ..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. อิทธิพล ฤกุ้งชีวิৎ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างตัวเลขสุ่มโดยใช้กรัมวิธีทางคอมพิวเตอร์

ชื่อ

นายสุเมษ วัชระชัยสุรพลด แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ภาสทร์

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนี้ เป็นที่ทราบกันดี ว่าวิชาการทุกแขนงและทุกสาขาวิชาได้เจริญก้าวหน้าไปเป็นอันมาก อย่างไรก็ตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการ เน้นนับถือท้องที่พื้นฐานและขึ้นอยู่กับการทดลองวิจัยทาง ๆ มากมาย เป็นหลักการวิจัยเหล่านั้น คอมพิวเตอร์ได้มีบทบาทสำคัญอยู่เป็นอันมาก ทั้งในการทดลองทางด้านวิจัยและสามารถลดระยะเวลาของการวิจัยลงได้อีกเป็นอันมาก นอกจากนั้นยังเป็นที่ยอมรับกันว่า ได้ทำให้ผลการวิจัยถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น ใน การวิจัยนั้นบางครั้งจะ เป็นทองใช้ตัวเลขสุ่มเพื่อเป็นการเลี่ยนแบบธรรมชาติ หรือบางที่เพื่อให้ประยุกต์ แต่การใช้ตารางตัวเลขสุ่มแบบเดิมไม่สอดคล้องและมีข้อจำกัดมากเกินไป กับทั้งไม่สามารถตรวจสอบผลการทดลองให้แน่ชัด ดังนั้นจึงได้มีการคิดค้นวิธีสร้างตัวเลขสุ่มขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องในการใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น

จากการวิจัยโดยการศึกษาทั่วไปและเอกสารทาง ๆ พบว่าวิธีสร้างตัวเลขสุ่มด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีวิธีที่นิยมใช้กันอยู่เพียงไม่กี่วิธี แต่ละวิธีก็มีข้อดี และข้อเสียทางกัน วิธีสร้างตัวเลขสุ่มซึ่งเป็นที่นิยมมากที่สุด คือวิธี Multiplicative ฉบับนี้ ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ จึงได้นำวิธี Multiplicative มาเขียนโปรแกรมป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ NEAC 2200/200 เพื่อให้เครื่องสร้างตัวเลขสุ่มออกมา การสร้างตัวเลขสุ่มนี้ได้กำหนดให้ตัวคูณ (Multiplier) เป็นตัวแปรตามกฎการเลือktัวคูณของวิธี Multiplicative โดยให้มีค่าคง ๆ กัน 10 ค่า เพื่อให้สอดคล้องกับการทดสอบ ทำการกระจายแบบคงตัว (Uniform distribution) และการทดสอบหาความอิสระของการเกิดตัวเลข (Independent) โดยกำหนดให้เครื่องคอมพิวเตอร์สร้างตัวเลขออกมา 10 ชุด ๆ ละ 10,000 ค่า แต่ละค่าประกอบด้วยตัวเลข 8 หลัก และนำตัวเลขหั้ง 10 ชุดมาทำการทดสอบดังที่กล่าวแล้ว ผล

การทดสอบปีรากฐาน ชุดล่าคบตัวเลขสุ่มที่สร้างด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ตัวคูณ
(multiplier) ที่มีค่า 32763 เป็นตัวเริ่มต้น (Initial value) มีค่า
89745369 และตัวโมดูลัส (Modulus) มีค่า 1073741824 (หรือเท่ากับ 2^{30}) เป็น³⁰
ชุดล่าคบตัวเลขสุ่มนั้นๆ

Thesis Title   Generation of Random Number By Using Computer Techniques
Name   Mr. Sumet Vacharachaisurapol Department Computer Science
Academic Year   1973

ABSTRACT

It is known today that various branches of science and technology are making progress and developing. Such development is irresistably based upon a lot of research findings. Computers have been playing important roles in research both in the aspect of reducing cost and time. Besides with the use of computers, it makes research findings more accurate. Random numbers are sometimes used in research for the sake of natural events and saving, however the use of random number table is still inconveniont and too limited. Besides, it is very much difficult to test and check the result of the experiment. So it is necessary to search for possible ways in generating random numbers by the use of computers.

From this documentary research, it is found that a few methods of generating random numbers with the help of computers are universally used, each has its own advantage. The well-known one is called multiplicative method. In this study, the multiplicative method of generating random number is programmed and run by the NEAC 2200/200 computer. By this method, the multiplier is set up as a variable having 10 different values in order to make it easy to test for the uniform distribution as well as for the independence of occurring random numbers. The computer is assigned to generate 10 random number tables each of which has 10,000 different values and has to be tested

Each value has 8 digits. It is found that the multiplicative method with the multiplier 32763, the initial value 39745369 and with the modulus 1073741824 (or 2^{30}) yields the best sequence of random numbers.

กิติกรรมประกาศ

การทั่วไปนิพนธ์เรื่องนี้ สามารถดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยและประสม
ผลสำเร็จคุ้ยดี เท่าไร้ความกรุณาจากห้ามศาลมารยาญบูรณะ อัตถการ และหาน
รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพล ผูกงชีวิท ที่กราโนในคำแนะนำและแก้ไขส่วนผิดพลาด ตลอด
จนให้คำปรึกษาแก่ข้าพเจ้า จนกระทั้งวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อย ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้ง
ในความกรุณาของห้ามอาจารย์ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ด้วย

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์เก่อน สินธุ์บุรีประพุ
และผู้เกี่ยวข้องอีกหลายท่าน ซึ่งได้ช่วยเหลือทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยคุ้ยดี จึงขอ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ด้วย

ดุ เมธ วัชระชัยสุรพลด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๔
รายการกราฟประกอบ	๕
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 การสำรวจการวิจัยอนท์เกี่ยวของ	2
1.3 ประโยชน์ของเลขสุ่ม	6
1.4 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา	9
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	10
1.6 วิธีคำนวณการศึกษา	10
2 การสร้างตัวเลขสุ่ม	
2.1 วิธี Middle - Square	11
2.2 วิธี Power - Residue	13
2.3 วิธี Linear Congruence	15
2.3.1 วิธี Multiplicative	15
2.3.2 วิธี Mixed	16
3 แผนการคำนึงงาน	
3.1 หลักเกณฑ์และข้อพิจารณาเบื้องต้น	20
3.1.1 การเลือกตัวเริ่มท้น	20

3.1.2 การเลือกตัว Modulus	20
3.1.3 การเลือกตัว Multiplier	23
3.2 วิธีคำนวณการวิจัย	27
4 ผลการวิจัย	29
5 การอภิปรายผลการวิจัย	41
6 ขอสรุปและขอเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก	47
ประวัติการศึกษา	111

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. การคำนวณค่า y Algorithm K.....	7
2. ตัวประกอบเฉพาะของ $w \pm 1$	22
3. ตารางค่าไค-แสควร์	31
4. ผลการทดสอบการกระจายแบบคงที่.....	34
5. ผลการทดสอบความเป็นอิสระของตัวเลข	39

รายการกราฟประกอบ

กราฟที่

หน้า

1. กราฟแสดงการทดสอบการกระจายแบบคงตัว	35
2. กราฟแสดงการทดสอบความเป็นอิสระของทวารช	40